

TUUSNIEMEN KUNTASTRATEGIA 2015 - 2018

"Tehostamme palvelutuotantoa ja panostamme elinkeinoihin"

0. SISÄLLYSLUETTELO	2
1. JOHDANTO	
1.1 Nelikenttäänalyysi (SWOT)	4
1.2 Tavoitetila (VISIO)	5
1.3 Tehtävä (MISSIO)	5
1.4 Arvot	5
1.5 Toimintaperiaate	5
1.6 Kuntarakenteet	5
2. TOIMINTAYMPÄRISTÖ	6
3. KUNNAN NYKYTILA	6
4. ORGANISAATIO	7
4.1 Kunnanvaltuusto	8
4.2 Kunnanhallitus	8
4.3 Lautakunnat	8
4.4 Toimialat	8
4.5 Kunnanjohtaja	8
4.6 Johtoryhmä	9
4.7 Henkilöstö	9
4.8 Kunnan yhtiöt ja säätiö	9
4.8.1 Tuusniemen Teollisuus Oy	9
4.8.2 Tuusniemen Kehittämissäätiö	10
4.9 Ylikunnalliset yhtiöt ja yhtymät	10
4.9.1 Kuntaliitto	10
4.9.2 Istekki Oy	10
4.9.3 IS-Hankinta Oy	10
4.9.4 Jätekuukko Oy	11
4.9.5 Kalakukko ry	11
4.9.6 Koillis-Savon Vesi Oy	11
4.9.7 Kuopion kansalaisopisto, Tuusniemen yksikkö	11
4.9.8 Kuopion kaupungin perusterveydenhuolto	12
4.9.9 Kuopion kirjasto, Tuusniemen lähikirjasto	12
4.9.10 Pohjois-Savon pelastuslaitos	12
4.9.11 Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä	12
4.9.12 Siilinjärven Ympäristöterveyspalvelut	13
4.9.13 Sydän-Savon maaseutupalvelut	13
4.9.14 Tuusniemen Aluelämpö Oy	13
4.9.15 Pohjois-Savon liitto	13
4.9.16 Savon koulutus kuntayhtymä	14
4.9.17 Itä-Suomen päihdehuollon kuntayhtymä	14
4.9.18 Vaalijalan kuntayhtymä	14
4.9.19 Savon Kuituverkko Oy	14
4.9.20 Kallaveden työterveyshuolto	14
4.9.21 Itä-Suomen laboratorokeskus	15

4.10 Järjestöyhteistyö	15
4.10.1 Veteraanijärjestöt	15
4.10.2 4H-yhdistys	15
4.10.3 Tuusniemen kylät ry	15
4.10.4 Muut järjestöt	15
5. TOIMIALAKOHTAISET TOIMINTAMALLIT	16
5.1 Keskushallinto	16
5.2 Sosiaalitoimi	16
5.2.1 Sosiaalitoimisto	16
5.2.2 Perheneuvola	16
5.2.3 Päivähoito	16
5.2.4 Palvelukeskus	17
5.2.5 Kotipalvelu	17
5.2.6 Päivä- ja työtoiminta (Toimintakeskus)	17
5.2.7 Työelämään aktivointi	17
5.3 Sivistystoimi	17
5.3.1 Sivistystoimisto	17
5.3.2 Tuusniemen yhtenäiskoulu	18
5.3.3 Tuusniemen lukio	18
5.3.4 Vapaa-aikapalvelut	18
5.4 Tekninen toimi	18
5.4.1 Tekninen toimisto	18
5.4.2 Yhdyskuntatekniset palvelut	19
5.4.3 Kiinteistötoimi	19
5.4.4 Rakennusvalvonta	19
5.4.5 Ympäristöpalvelut	19
5.4.6 Yksityistiet	19
5.4.7 Vesihuoltolaitos	20
5.4.8 Kaavoitustilanne	20
6. POIKKIHALLINNOLLISET TOIMINTAMALLIT	20
6.1 Elinkeinojen kehittäminen	20
6.2 Tontti- ja asuntopolitiikka	21
6.3 Hyvinvoinnin edistäminen	22
6.4 ICT-toimintaympäristö	22
7. KUNTATALOUDEN TERVEHDYTTÄMINEN	23
8. STRATEGIAKAUDEN INVESTOINNIT	24
9. TOTEUTUMISEN ARVIOINTI JA SEURANTA	24
10. ALLEKIRJOITUKSET	25

1. JOHDANTO

Uuden kuntalain mukaan kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon:

- 1) kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen;
- 2) palvelujen järjestäminen ja tuottaminen;
- 3) kunnan tehtäviä koskevissa laeissa säädetyt palvelutavoitteet;
- 4) omistajapolitiikka;
- 5) henkilöstöpolitiikka;
- 6) kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet;
- 7) elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen

Lain mukaan kuntastrategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen. Kuntastrategiassa tulee määritellä myös sen toteutumisen arviointi ja seuranta.

Tuusniemen kunnanvaltuuston laatima kuntastrategia on kunnan ylimmällä päätävällä tasolla hyväksytty asiakirja, jossa määritellään kunnan toimintaa ja taloutta vuosille 2015-2018. Lähtökohdaksi on asetettu palvelutuotannon tehostaminen sekä elinkeinoihin panostaminen. Kuntastrategia sisältää linjauksia, jotka ohjaavat kunnan luottamushenkilöiden sekä henkilöstön toimintaa.

Viime vuosien tilinpäätöksiin laskettujen keskeisten tunnuslukujen mukaan Tuusniemen kunnan talous on heikkenevä. Aiempien vuosien ylijäämät antavat kuitenkin aikaa reagoida taloustilanteeseen. Kuntastrategiassa linjataan talouden tasapainottamista vuoden 2016 talousarvion ja vuosien 2017-2018 taloussuunnitelmien valmistelua varten. Strategiatyötä ovat jo edeltäneet laaja toiminnan ja talouden saneerausohjelma vuosille 2015-2017. Myös vuoden 2015 talousarvio pitää sisällään lukuisia talouden tasapainottamistoimenpiteitä.

Strategian käytännön toteuttamisen päävastuu on kunnanhallituksella, lautakunnilla sekä kunnan johtoryhmällä. Strategian johdonmukainen toteuttaminen vaatii luottamusjohdon sekä virkamiesjohdon selkeää työnjakoa ja sitoutumista omien tehtävien hoitamiseen. Kuntastrategia on yhteinen näkemys siitä mihin suuntaan Tuusniemen kunta on menossa.

1.1 Nelikenttäanalyysi (SWOT)

Vahvuudet

Sijainti (valtatie, Kuopio ja Joensuu)
 Monipuolinen tonttitarjonta
 Hyvin toimivat peruspalvelut
 Tuusniemen Teollisuuden aktivoituminen
 Pienen kunnan joustavuus

Mahdollisuudet

Elinkeinopanostuksien onnistuminen
 Yhteistyö yli rajojen rakenteita kehittäen
 Asuinkunta-ajattelu
 Sijainnin hyödyntäminen
 Vapaa-ajan asukkaat

Heikkoudet

Väestörakenne
 Yritysten ja työpaikkojen vähäisyys
 Yritystilojen soveltumattomuus
 Taloudellinen tilanne
 Vuokra-asuntojen puute

Uhat

Ikärakenne
 Kuntatalouden heikkeneminen
 Korkea veroprosentti
 Yritysten ja työpaikkojen häviäminen
 Palvelujen heikkeneminen

1.2 Tavoitetila (VISIO)

Toimiva ja elinvoimainen 2800 asukkaan peruskunta, joka tekee yhteistyötä yli kuntarajojen. Kunnan talous ja peruspalvelut ovat kunnossa ja sen elinkeinoelämä on aktiivista.

1.3 Tehtävä (MISSIO)

Kunnan tehtävänä on tuottaa kuntalaisille tarvittavat peruspalvelut tehokkaasti ja laadukkaasti unohtamatta alueen kehittämistä ja elinvoimaa.

1.4 Arvot

Yrittäjämysteisyys
 Avoimuus
 Oikeudenmukaisuus
 Ennakkoluulottomuus
 Turvallisuus

1.5 Toimintaperiaate

Kunta toimii avoimesti, tavoitteenaan hyvä vuorovaikutussuhde asukkaiden, yrittäjien, henkilöstön ja luottamushenkilöiden kesken. Kunta tekee yhteistyötä ja verkostoituu ympäröivien kuntien/kaupunkien kanssa ja osallistuu alueellisen yhteistyön kehittämiseen.

1.6 Kuntarakenteet

Toimitaan kv 25.8.2014 päätöksen mukaisesti, mutta otetaan huomioon muuttuva toimintaympäristö ja tehdään tarvittaessa korjaavat päätökset. Palvelut tuotetaan taloudelliset ja toiminnalliset näkökulmat huomioon ottaen joko omana tai ostettuna palveluna. Kuntayhteistyötä tehdään mahdollisimman kevyellä organisaatiolla niin, että siitä on taloudellista ja toiminnallista hyötyä. Muutoksiin vastataan joustavasti ja ketterästi.

2. TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Kaikki Suomen kunnat ovat eläneet viime vuodet jatkuvassa muutoksessa ja sama tahti näyttää jatkuvan ainakin vuoteen 2020 saakka. Muutokset ovat koskettaneet monilta osin myös Tuusniemen kuntaa. Seudullinen yhteistyö on suuntautunut Koillis-Savosta Kuopioon. Monia peruspalveluja, kuten perusterveydenhuolto, kansalaisopisto, kirjasto ja työterveyshuolto on siirretty tuotettavaksi yhteistyössä rajanaapurin kanssa. Lisäksi maaseutuhallinto ja ympäristöterveydenhuolto on siirretty Siilinjärven kunnan vastuulle. Julkisista hankinnoista vastaa IS-Hankinta Oy ja ICT-palveluista lisääntyvässä määrin Istekki Oy. Maakunnallisista toimijoista mainittakoon mm. Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri ja Pohjois-Savon pelastuslaitos. Näiden muutoksien myötä kunnassa tehtävää työtä ja päätöksentekoa on siirretty kunnan omasta ytimestä ylikunnallisesti toimiviin yhtiöihin, yhtymiin tai isäntäkuntiin. Suurin toiminnallinen ja taloudellinen muutos on tulossa vuonna 2017, mikäli valtakunnallinen sote-uudistus etenee suunnitellusti. Konsernitason merkityksen kasvaessa ja toimintaympäristön laajentuessa on kunnan johdon ja luottamushenkilöstön vaikutettava yhä enemmän myös oman kunnan ulkopuolella.

3. KUNNAN NYKYTILA

Kunnan toiminnallinen ja taloudellinen nykytila on kohtuullinen. Haasteita asettavat laajenevat palvelutuotantovastuut erityisesti sosiaali- ja terveystalouden osalta. Kuntatalouden näkymät osoittavat alijäämäisiä talousarviovuosia sekä investointitarpeista johtuvaa velkaantumista. Kunnan asukasmäärän väheneminen on kiihtynyt sekä poismuuton, että luonnollisen poistuman kautta. Kunnan palvelutuotantoa on ylläpidetty hyvällä yhteistyöllä Pohjois-Savon maakunnan kuntien sekä Kuopion kaupungin kanssa.

Kunnassa on positiivinen ja eteenpäin menevä ilmapiiri, jota ovat lisänneet mm. panostukset elinkeinoelämän kehittämiseen. Strategiakaudella on erityistä huomiota kiinnitettävä positiiviseen viestintään, jota toteutetaan poikkihallinnollisesti johtoryhmän vetovastuulla. Kuntarajojen ulkopuolisesta markkinoinnista vastaa kehittämissyhtiö Tuusniemen Teollisuus Oy. Myös luottamushenkilöiden tulee osallistua myönteisen kuntakuvan luomiseen ja levittämiseen. Laajassa kunnallispoliittisessa erilaisuudessa on pystyttävä rakentamaan kehittämistyöhön.

Kunnan henkilöstö on osaavaa ja toimintaympäristön muutoksiin kykenevää. Henkilöstön ikärakenne ja eläköityminen tarjoavat palvelurakenteiden kehittämisessä sekä mahdollisuuksia, että haasteita. Kunnan toimielimissä vallitseva myönteinen ja yhtenäinen ilmapiiri mahdollistaa toimivan päätöksentekojärjestelmän sekä päätöksen johdonmukaisen toteuttamisen. Strategiakaudella jatketaan avoimuuden linjalla niin asioiden valmistelussa kuin varsinaisessa päätöksenteossakin. Reilu keskustelukulttuuri ja kuntalaisten osallisuuden vahvistaminen linjaavat toimintaa.

4. ORGANISAATIO

Tuusniemen kunnanvaltuusto on 17.12.2014 § 63 hyväksynyt organisaatiouudistuksen, joka toteutetaan vaiheittain vuosien 2014-2017 aikana. Organisaatiouudistus on jatkoa vuonna 2013 tehdyille muutoksille. Uudistuksilla tavoitellaan organisaation keventämistä vastaamaan kunnan toiminnallista ja taloudellista nykytilaa. Organisaatiouudistuksella vastataan kunnan aiempaa pienempään väestömäärään sekä lisääntyneeseen ylikunnalliseen palvelutuotantoon ja erityisesti valtakunnalliseen sote-uudistukseen.

Valmisteluvaiheen aikana ilmenneiden kunnanvaltuutettujen linjauksien mukaisesti:

- Luottamushenkilölautakuntia ei lakkauteta, jolloin myös esittelijät tarvitaan
- Lautakuntien myötä myös toimialajako ja johtosäännöt säilytetään entisellään
- Hallintojohtajan ja kehittämispäällikön tilalle rekrytoidaan hallinto- ja talousjohtaja
- Taloushallinto sekä ICT-palvelut ulkoistetaan myöhemmin tarkentuvalla tavalla
- Sähköiset kokouskäytännöt voidaan ottaa käyttöön seuraavien kuntavaalien jälkeen
- Sote-uudistuksen myötä sosiaalitoimen henkilöstö siirtyy uudelle tuotantoalueelle

Lisäksi 1.1.2015

- Täyttölupamenettely kunnanhallitukselta vakituisiin virkoihin ja toimiin
- Määräaikaisten ja tukityöllistettävien käyttölupa kunnanjohtajalta
- Sijaisten käyttäminen esimiesten aiempaa tiukempaan harkintaan
- Ostopalvelujen käyttömahdollisuuksien tarkasteleminen kaikilla toimialoilla
- Ylityöt hyväksytään vain erityisen painavista syistä ja ne korvataan vastaavina vapaina

Päivitetty ja ajan tasalla oleva organisaatiokaavio lisätään vuosittain tilinpäätös- ja talousarvio-asiakirjojen liitteeksi.

4.1 Kunnanvaltuusto

Kunnanvaltuustoon kuuluu kunnallisvaaleilla valitut 21 varsinaista valtuutettua, joiden joukosta valtuusto on valinnut puheenjohtajan ja kaksi varapuheenjohtajaa. Kunnanvaltuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä muista kuntalain mukaisista tehtävistä. Valtuuston toimintaa ohjataan valtuuston työjärjestyksellä. Valtuusto voi siirtää toimivaltaansa kunnan muille toimielimille sekä luottamushenkilöille ja viranhaltijoille. Toimivaltaa ei kuitenkaan saa siirtää asioissa, joista valtuuston on laissa olevan nimenomaisen säännöksen mukaan päätettävä.

4.2 Kunnanhallitus

Kunnanhallitukseen kuuluu kunnanvaltuuston valitsevat 7 varsinaista jäsentä, joiden joukosta valtuusto on valinnut puheenjohtajan ja yhden varapuheenjohtajan. Kunnanhallitus vastaa kuntalain mukaan kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kunnanhallitus valvoo kunnan etua ja, jollei johtosäännössä toisin määrätä, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa. Kunnanhallitus antaa tarvittaessa ohjeita kuntaa eri yhteisöjen, laitosten ja säätiöiden hallintoelimissä edustaville henkilöille kunnan kannan ottamisesta käsiteltäviin asioihin.

4.3 Lautakunnat

Kunnassa toimii lakisääteiset keskusvaali- ja tarkastuslautakunta sekä toimialakohtaiset sosiaali-, sivistys- ja tekninen lautakunta. Keskusvaalilautakunnassa on viisi jäsentä, tarkastuslautakunnassa kolme jäsentä sekä toimialakohtaisissa lautakunnissa seitsemän jäsentä. Sosiaalilautakunnan toimikausi päättyy sote-uudistuksen myötä. Toimialakohtaisten lautakuntien toimintaa ohjataan johtosäännöillä, jonka lisäksi käytössä on koko kuntaa koskeva hallintosääntö. Kuntalain mukaan tarkastuslautakunnan on valmisteltava valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet.

4.4 Toimialat

Valtuuston hyväksymän organisaatiokaavion sekä hallintosäännön mukaan kunnan toiminta on jaettu keskushallintoon, sosiaalitoimeen, sivistystoimeen sekä tekniseen toimeen. Sosiaalitoimi lakkautuu mahdollisesti sote-uudistuksen myötä. Sosiaali- ja teknisestä toimesta vastaavat toimialajohtajat, sivistystoimesta rehtori ja keskushallinnosta hallintojohtaja. Toimialojen yleisenä tehtävänä on huolehtia oman toiminnan yleisestä kehittämisestä, talouden suunnittelusta, tuloksellisesta toiminnasta, seurannasta ja raportoinnista sekä menojen suorittamisesta ja tulojen perinnästä.

4.5 Kunnanjohtaja

Kuntalain mukaan kunnan hallintoa, taloudenhoitoa sekä muuta toimintaa johtaa kunnanhallituksen alaisena kunnanjohtaja tai pormestari. Kunnanjohtaja on vastuussa hyvästä ja ammattitaitoisesti asioiden valmistelusta sekä hallituksen työskentely edellytyksien luomisesta. Kunnanjohtajan työlle asetettavat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet määritellään valtuustokausittain strategiassa ja vuosittain kunnan talousarviossa. Lisäksi tavoitteita tarkennetaan vuosittain tammikuussa käytävissä kehityskeskusteluissa. Kunnanjohtajan kanssa on laadittu johtajasopimus, jonka tarkoituksena on helpottaa ja tukea johtamistyötä, selkeyttää työnjakoa ja luoda keskinäistä luottamusta kunnanjohtajan ja poliittisen johdon välille.

4.6 Johtoryhmä

Kunnassa toimii johtavien viranhaltijoiden yhteiselimenä johtoryhmä, jonka jäsenet kunnanjohtaja nimeää. Vuonna 2015 johtoryhmään kuuluvat kunnanjohtaja, hallintojohtaja, sosiaalihoitaja, tekninen johtaja, rehtori ja kehittämissyhtiön toimitusjohtaja. Henkilöstön edustus kutsutaan johtoryhmän kokouksiin tarvittaessa ja erityisesti henkilöstöä koskevissa asioissa. Johtoryhmä osallistuu keskeisten asioiden valmisteluun sekä suunnittelu- ja kehittämistyöhön. Johtoryhmän tehtävänä on toimia poikkihallinnollisesti ja sovittaa yhteen toimialueiden toimintaa niin, että kunnan kokonaistavoitteet toteutuvat. Johtoryhmän työskentely vaatii luottamushenkilöiden taustatuen perustuen voimassa oleviin päätöksiin ja linjauksiin.

4.7 Henkilöstö

Tuusniemen kunnan henkilöstöohjelma hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 17.12.2012 § 52, jonka jälkeen sen allekirjoittivat työnantajan edustajina kunnanhallituksen ja valtuuston puheenjohtajat, kunnanjohtaja ja hallintojohtaja sekä henkilöstön osalta kaikkien ammattijärjestöjen edustajat. Henkilöstöohjelmaa päivitetään vuosittain vastaamaan sen hetkistä toiminnallista ja taloudellista tilaa sekä valtuuston tekemiä päätöksiä.

Henkilöstöohjelman tavoitteena on toimiva, osaava ja vuorovaikutteinen työyhteisö, jossa työskentely on mielekästä ja palkitsevaa. Henkilöstöohjelmalla Tuusniemen kunta valmistautuu lisäämään joustavuutta ja havaitsemaan tarvittavia muutoksia, joita nopeasti muuttuva toimintaympäristö edellyttää. Jokainen työntekijä on oman työpaikkansa kehittäjä, etsien uusia tapoja ja menetelmiä suorittaa palvelutehtävänsä tehokkaammin ja joustavammin.

Henkilöstön on määrältään ja osaamiseltaan vastattava palvelutuotannon tarpeita ja taloudellisia resursseja, sekä oltava motivoitunut työskentelemään asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Työnantajan ja henkilöstön tavoitekeskustelun tulee olla kahdensuuntaista, jatkuvaa ja rakentavaa. Henkilöstöohjelman onnistuneen toteuttamisen edellytyksenä on myös osallistuva, ihmisläheinen ja oikeudenmukainen johtaminen. Henkilöstölle on tarjottava mahdollisuudet itsensä kehittämiseen ja kannustusta vastuun ottamiseen sekä oma-aloitteisuuteen.

4.8 Kunnan yhtiöt ja yhtymät

4.8.1 Tuusniemen Teollisuus Oy

Tuusniemen Teollisuus Oy on kunnan 100%:sti omistama kehittämissyhtiö, jonka toimitusjohtajana toimii erikseen palkattu toimitusjohtaja. Kehittämissyhtiöön on nimetty hallitus, johon kuuluu kolme jäsentä. Hallitus valitaan vuosittain yhtiökokouksessa, johon

kunnanhallitus nimeää edustajan. Yhtiön toimintaa ja tehtävää on määritelty elinkeinojen kehittäminen kohdassa.

4.8.2 Tuusniemen Kehittämissäätiö

Tuusniemen kunnanvaltuusto päätti 29.2.2012 perustaa Tuusniemen Kehittämissäätiön ja hyväksyi samalla säätiön säädekirjan ja säännöt. Kehittämissäätiön hallitus, jonka muodostavat Tuusniemen kunnanvaltuuston varsinaiset jäsenet, piti järjestäytymis- ja vuosikokouksensa 25.2.2013. Toimintansa alussa säätiö on keskittynyt pääoman kartuttamiseen ja perustan luomiseen tulevalle toiminnalle. Säätiön asiamiehenä toimii Esa Simanainen. Jatkossa säätiön toimintaa tulee aktivoida mm. erilaisten avustusten ja kohdennettujen tukien myöntäjänä. Säätiö voi myös vastaanottaa testamentteja toteuttaakseen niiden tahtoa Tuusniemen ja Tuusniemeläisten hyväksi.

4.9 Ylikunnalliset yhtiöt ja yhtymät

4.9.1 Kuntaliitto

Kuntaliitto on kuntien ja koko kunta-alan yhteinen edunvalvoja, palvelija ja kehittäjä sekä kuntien itsehallinnon vahvistaja. Kuntaliiton muodostavat kaikki Suomen kunnat ja kaupungit. Mukana toiminnassa ovat maakuntaliitot, sairaanhoitopiirit ja muut kuntataustaiset organisaatiot. Kuntaliitto palvelee ensisijaisesti jäsenenä toimivien kuntien ja kuntayhtymien ja muiden kuntataustaisten organisaatioiden asiantuntijoita, johtoa ja luottamushenkilöitä.

4.9.2 Istekki Oy

Yhtiön tavoitteena on tuottaa helppokäyttöisiä, kilpailukykyisiä ja laadukkaita ICMT (information, communication and medical technology) -ratkaisuja sekä ammattitaitoista asiantuntijapalvelua. Tuusniemen kunta kuuluu yhtiön omistajiin. Istekki vasta kunnan sähköpostipalveluista, koulukeskuksen ja ylikunnallisten palveluiden ICT-palveluista sekä maakuntaverkosta.

4.9.3 IS-Hankinta Oy

Yhtiön tavoitteena on tarjota kokonaisuuden huomioon ottava, laadukas ja helppo ratkaisu hankintojen kustannustehokkaaseen hoitamiseen aina asiakkaan tarpeesta toimitukseen. Tuusniemen kunta kuuluu yhtiön omistajiin. Kunnanhallitus on päättänyt 4.2.2013 § 57 päättänyt päivittää yhtiön ja kunnan välistä puitesopimusta aiempaa kattavammaksi, jolloin IS-Hankinnalle annetaan valtuutus tehdä toimeksiannoissa myös hankintapäätös. Paikallisia ja seudullisia yrityksiä kannustetaan osallistumaan julkisiin hankintakilpailuihin sekä osallistumista tukeviin koulutuksiin.

4.9.4 Jätekuukko Oy

Jätehuollon järjestäminen on kuntien lakisääteinen tehtävä, jonka toteutuksesta vastaa kuntien omistama jätehuolto-yhtiö, Jätekuukko Oy. Yhtiö aloitti toimintansa virallisesti 1.10.2001. Toiminta-alueeseen kuuluu 18 kuntaa ja lähes 210 000 asukasta. Kattavaan palveluverkostoomme kuuluvat keskitetysti kilpailutetut jätekuljetuspalvelut, paikallisesti palvelevat jäteasemat ja Kuopion jätekeskus. Verkostoa täydentävät kotitalouksien käyttöön tarkoitettut ekopisteet, vaarallisten jätteiden keräyspisteet sekä jätehuollon palveluneuvonta.

Jätehuollon järjestämisen viranomaistehtävistä vastaa Jätekuukon toimialueella Savo-Pielisen jätelautakunta. Jätelautakunnan tehtävänä on kunnalle jätelainsäädännön nojalla kuuluvien jätehuollon järjestämiseen, suunnitteluun ja seurantaan liittyvien viranomaistehtävien hoitaminen. Jätelautakunnassa on 11 jäsentä, jotka on valittu lautakuntaan seutukunnittain. Jätelautakunnan päätökset tehdään joko lautakunnan kokouksissa tai virkamiespäätöksinä.

4.9.5 Kalakukko ry

Kehittämisyhdistys Kalakukko ry on Koillis-Savossa ja Kuopion seudulla toimiva maaseudun kehittämisyhdistys. Yhdistyksen toiminnan tarkoituksena on edistää alueen maaseudun elinvoimaisuutta sekä kehittää asumisen ja toimeentulon edellytyksiä. Kehittämisyhdistys Kalakukko ry toteuttaa toiminta-alueellaan EU:n osarahoittamaa LEADER-toimintaa. LEADER-toiminnan avulla tuetaan maaseudun toimijoiden pieniä kehittämis- ja investointihankkeita. Valtakunnallisella tasolla vuonna 2014 alkavalla uudella ohjelmakaudella muun muassa ilmastonmuutos, ympäristövaatimukset, uudet teknologiat ja yhteiskunnalliset muutokset luovat uusia tarpeita ja mahdollisuuksia maaseudun kehittämiseksi.

4.9.6 Koillis-Savon Vesi Oy

Yhtiön omistavat Tuusniemen kunta (40,2%), Kaavin kunta (34,6%) ja Juankosken kaupunki (25,2%). Yhtiön toiminnan tarkoitus on tuottaa puhdasta vettä Tuusniemen, Juankosken, Kaavin ja Pohjois-Heinäveden alueelle. Yhtiöllä on vedenottamoita Tuusjärvellä, Ihalankankaalla, Palokankaalla ja Könönkankaalla. Kunnat ja vesiosuuskunnat omistavat pääosin vedensiirtoon käytettävät runkoverkot.

4.9.7 Kuopion kansalaisopisto, Tuusniemen yksikkö

Kuopion kansalaisopisto on yleissivistävä aikuisoppilaitos. Toimialueena ovat Kuopion kaupunki ja Tuusniemi, Rautavaara, Kaavi sekä Juankoski. Kuopiossa opiston toimintamuotoina ovat kurssit, avoin opetus, yleisluennot, tilauskurssit, opintoneuvonta, erilaiset tapahtumat ja opistolaisyhdistystoiminta. Opetusta annetaan vuosittain kymmenissä toimipaikoissa ympäri toimialuetta, mm. useilla kouluilla. Tuusniemen osalta käyttöasteita ja

tuntimääriä tarkastellaan vuoden 2015 aikana, jonka perusteella tehdään linjauksia tulevista vuosista.

4.9.8 Kuopion kaupungin perusterveydenhuolto

Terveydenhuollon palvelualueen toimintakentän muodostavat avohoidon palvelut, sairaalapalvelut ja hammashoitopalvelut. Terveydenhuollon ja perusturvan palvelualueita johtaa Kuopiossa yhteinen palvelualuejohtaja. Tuusniemellä toiminnasta vastaavat vastaava terveyskeskuslääkäri ja osastonhoitaja, jotka toimivat Tuusniemen henkilöstön lähiesimiehinä. Tuusniemen kunnan ja Kuopion kaupungin välinen yhteistoimintasopimus terveydenhuollosta on päivitetty ja hyväksytty kunnanvaltuustossa 17.12.2014 § 59 ja se on voimassa vuoden 2016 loppuun saakka.

4.9.9 Kuopion kirjasto, Tuusniemen lähikirjasto

Kuopion kirjasto vastaa Tuusniemen lähikirjaston toiminnasta. Kirjastosopimus on hyväksytty kunnanvaltuustossa 13.11.2012 § 41. Kirjastossa on kaksi työntekijää. Koillis-Savossa kirjastoautopalvelut hoidetaan yhdellä kirjastoautolla, joka palvelee Tuusniemeläisten lisäksi myös Juankosken, Kaavin ja Nilsin asiakkaita.

4.9.10 Pohjois-Savon pelastuslaitos

Pelastustoimen alueeseen kuuluu Pohjois-Savon seutukunnat, joita ovat Ylä-Savon, Koillis-Savon, Kuopion, Sisä-Savon ja Varkauden seutukunta. Pohjois-Savon pelastuslaitos aloitti toimintansa vuoden 2004 alusta. Pelastuslaitoksen tehtävänä on vastata toimialueellaan pelastuslaissa ja sitä koskevassa asetuksessa alueelliselle pelastustoimelle määrätyistä tehtävistä. Uudistetun alueorganisaation ansiosta pelastusmuodostelmia ja päällystötasoista henkilöstöä hälytetään lähimmiltä paloasemilta, jolloin apu tulee sieltä mistä se on nopeimmin saatavissa. Pelastustoimen kustannuksien tulisi vastata palvelutasoa.

4.9.11 Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä

Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin tehtävänä on järjestää alueensa erikoissairaanhoito. Sairaanhoitopiiri tuottaa väestön tarpeisiin perustuvia erikoissairaanhoidon ja ensihoidon palveluja, jotka täydentävät terveyskeskusten perussairaanhoidon palveluja. Lisäksi se vastaa terveyskeskusten laboratorio- ja röntgenpalvelujen ja muiden vastaavien erityispalvelujen kehittämisestä ja laadun valvonnasta sekä huolehtii tehtäväalueensa tutkimus-, kehittämis- ja koulutustoiminnasta yhteistyössä terveyskeskusten kanssa. KYS on yksi Suomen viidestä yliopistollisesta sairaalasta. Se vastaa vaativasta erikoissairaanhoidosta Pohjois-Savon sairaanhoitopiirissä ja erityistason sairaanhoidosta Etelä-Savon, Itä-Savon, Keski-Suomen, Pohjois-Karjalan ja Pohjois-Savon sairaanhoitopiireissä. Sairaanhoitopiirissä on vuonna 2013 käynnistetty laaja tuottavuusohjelma.

4.9.12 Siilinjärven Ympäristöterveyspalvelut

Juankosken kaupunki sekä Kaavin, Lapinlahden, Rautavaaran, Siilinjärven ja Tuusniemen kunnat ovat muodostaneet 1.1.2011 alkaen ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueen, jonka vastuukuntana toimii Siilinjärven kunta. Tehtävien järjestämisestä vastaa ympäristöterveyslautakunta. Organisaatiomuutoksen myötä sopimuskuntien terveystarkastajat ja eläinlääkärit ovat siirtyneet Siilinjärven kunnan palvelukseen. Yhteistoiminta-alueella terveystarkastajien ja eläinlääkäreiden toimipisteet pysyvät pääsääntöisesti ennallaan. Eläinlääkäreille on kuitenkin suunnitteilla useita yhteisvastaanottoja palvelun parantamiseksi ja toimintavarmuuden lisäämiseksi. Ympäristöterveydenhuollon tehtävänä on varmistaa elinympäristön terveellisyys ja turvallisuus. Ympäristöterveydenhuollon valvontatehtäviä ovat mm. toiminnanharjoittajien ja kuluttajien neuvonta ja ohjaus, tarkastustoiminta sekä erityistilanteisiin varautuminen.

4.9.13 Sydän-Savon maaseutupalvelut

Juankosken, Kuopion, Suonenjoen, Varkauden kaupungit sekä Kaavin, Leppävirran, Siilinjärven, Rautalammin, Rautavaaran, Tervon, Tuusniemen ja Vesannon kunnat muodostavat maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen, missä isäntäkuntana on Siilinjärven kunta. Yhteistoiminta-alueen palveluorganisaationa toimii Sydän-Savon maaseutupalvelu, joka palvelee viljelijätuki-, sato-, peto- ja tulvavahinkoasioissa sekä hukkakauran torjuntaan liittyvissä asioissa. Palveluja tarjotaan myös maaseudun elinkeinojen ja maaseudun toimintaympäristön kehittämiseen liittyvissä asioissa. Maaseutupalvelut toimii kylien kehittämisen ja kylien paikallisen osallistumisen linkkinä alueen kaupunkien ja kuntien hallintoon ja toimialoille. Maaseutuohjelma valmistuu kevään 2015 aikana.

Kuopion kaupungin hallinnoima Sydän-Savon lomituspalvelu järjestää lomituspalveluja 15 kunnan ja kaupungin alueella. Näitä kuntia ja kaupunkeja ovat Heinävesi, Keitele, Kaavi, Kuopio, Juankoski, Leppävirta, Pielavesi, Rautalampi, Rautavaara, Siilinjärvi, Suonenjoki, Tervo, Tuusniemi, Varkaus ja Vesanto. Lomituspalveluiden tarkoitus on turvata maatalousyrittäjien keskeytymätön toiminta yrittäjän loma-ajaksi.

4.9.14 Tuusniemen Aluelämpö Oy

Yhtiön omistajina ovat Tuusniemen kunta (50%) ja Adven Oy (50%). Yhtiö tuottaa kaukolämpöpalveluja Tuusniemen kuntakeskustan alueelle. Lämpölaite omistaa lämmönjakokeskuksen ja noin 3,9 kilometriä lämpöverkostoa. Sopimus Lämpöenergian toimittamisesta sekä lämpökeskuksen peruskorjauksesta on uusittu Adven Oy:n kanssa vuonna 2013.

4.9.15 Pohjois-Savon liitto

Pohjois-Savon liitto on maakunnan 20 kunnan muodostama lakisääteinen kuntayhtymä. Liiton tehtävänä on maakunnan kehittäminen, maankäytön suunnittelu ja maakunnan etujen ajaminen. Liitto tekee työtä maakunnan ja sen asukkaiden elinolosuhteiden ja hyvinvoinnin kehittämiseksi sekä toimii maakunnan eri vaikuttajatahojen keskeisenä yhteistyöorganisaationa. Vuoden 2013 aikana toteutetaan maakuntaohjelma 2014-2017 valmistelu ja valmis ohjelma hyväksytään maakuntavaltuustossa marraskuussa.

4.9.16 Savon koulutuskuntayhtymä

Savon koulutuskuntayhtymä (Sakky) perustettiin elokuussa 2003. Kuntayhtymän talous perustuu eri koulutusmuotojen opiskelijamääriin ja opetukseen liittyviin maksullisiin palveluihin. Koulutuskuntayhtymän tavoitteena on kouluttaa monipuolisia osaajia, joille luodaan edellytykset menestyä työssä, jatko-opinnoissa ja elämässä. Koulutuskuntayhtymä toimii aktiivisesti myös koulutuksen ennakoijana, yrittäjyyden edistäjänä sekä työelämän kehittäjänä.

4.9.17 Itä-Suomen päihdehuollon kuntayhtymä

Itä-Suomen päihdehuollon kuntayhtymän ylläpitämä Tuustaipaleen kuntoutumiskeskus sijaitsee Mäntyharjulla. Tuustaipale on päihdeongelmien hoitoon erikoistunut kuntoutuslaitos, joka on yhteistyössä avohoidon kanssa luonut täyden elämän edellytyksiä sadoille asiakkailleen. Kuntayhtymän ylintä päätösvaltaa käyttää yhtymävaltuusto.

4.9.18 Vaalijalan kuntayhtymä

Vaalijalan kuntayhtymä järjestää Savon alueella kehitysvammaisten erityispalveluja ja palveluja henkilöille, jotka tarvitsevat erityistä tukea jossain elämänkaaren vaiheessa. Vaalijalan kuntayhtymään kuuluu 34 jäsenkuntaa ja palveluihin hakeudutaan ensisijaisesti kotikunnan sosiaalitoimen kautta.

4.9.19 Savon Kuituverkko Oy

Savon Kuituverkko Oy on Pohjois-Savon kuntien perustama ja omistama tietoverkkoyhtiö, jonka tehtävänä on rakentaa Pohjois-Savoon kattava valokuituverkko pääosin vuosina 2011-2017. Yhtiö tulee samalla toteuttamaan kuntien ja kuntatoimijoiden hallinnollisen tietoverkon ns. maakuntaverkon. Tuusniemen kunnanhallitus on 14.1.2013 § 37 päättänyt hyväksyä Savon Kuituverkko Oy:n esityksen Etelä-Tuusniemen laajakaistan rakentamisreitin uudesta linjauksesta ja 18.2.2013 § 61 päättänyt hyväksyä Savon Kuituverkko Oy:n laatiman sopimuksen tietoliikenneverkon (Pohjois-Savon maakuntaverkko) palveluista ja ylläpidosta. Tuusniemen kunnanvaltuuston on 17.12.2014 poistanut tuleviin laajakaistahankkeisiin varatut määrärahat kunnan talousarviosta ja taloussuunnitelmasta.

4.9.20 Kallaveden työterveyshuolto

Kallaveden Työterveys tarjoaa työterveyspalveluita yrityksille ja julkisille yhteisöille. Työhyvinvointia tukeva toiminta perustuu työn terveydellisten riskien ja kuormituksen kartoitukseen (työpaikkaselvitys), jonka pohjalta laaditaan yhteistyössä asiakasyrityksen kanssa työpaikkakohtaisen toimintasuunnitelman.

4.9.21 Itä-Suomen laboratorionkeskus

Itä-Suomen laboratorionkeskuksen liikelaitoskuntayhtymän (ISLAB) on perustettu vuonna 2008 ja sen jäseniä (omistajia) ovat Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri, Pohjois-Karjalan sairaanhoito- ja sosiaalipalvelujen kuntayhtymä, Etelä-Savon sairaanhoitopiiri sekä Itä-Savon sairaanhoitopiiri. Kaikki ISLABin omistajasairaanhoitopiirien jäsenkunnat ovat siirtäneet laboratorionpalveluiden tuotantovastuun ISLABille. Hallinnollisesti ISLAB on jaettu neljään aluelaboratorioon, joiden keskuspaikkakuntina ovat Savonlinna, Mikkeli, Joensuu ja Kuopio.

4.10 Järjestöyhteistyö

4.10.1 Veteraanijärjestöt

Kunta toimii aktiivisessa yhteistyössä paikallisten veteraanijärjestöjen kanssa. Näitä ovat Tuusniemen Sotaveteraanit ja Tuusniemen Rintamaveteraanit. Kunnassa veteraaniasioiden yhteishenkilönä toimii sosiaalijohtaja.

4.10.2 4H-yhdistys

Kunta on myöntänyt Tuusniemen 4H-yhdistykselle vuosittaisen avustuksen käytettäväksi 4H-yhdistyksen varhaisnuorten toimintaan sekä yhdistyksen toiminnanjohtajan palkkausmenoihin. Avustus myöntäminen on perustunut yhdistyksen toimintasuunnitelmiin ja toimintakertomuksiin. 4H-yhdistyksen avustus käsitellään sivistyslautakunnassa muiden järjestöavustuksien ohessa.

4.10.3 Tuusniemen Kylät ry

Tuusniemen Kylät ry toimii kyläyhdistyksien yhteenliittymänä ja kylätoiminnan koordinaattorina. Kyläyhdistyksien tehtävänä on kehittää kyliä, kyläelämää sekä kyläläisten hyvinvointia. Kyläyhdistykset ja -toimikunnat järjestävät kylillä erilaisia tapahtumia ja retkiä, sekä huolehtivat kylällä olevista liikuntapaikoista ja retkeilykohteista. Kyläyhdistyksien yhteystahona kunnassa toimii vapaa-aikapalvelut.

4.10.4 Muut järjestöt

Sivistystoimeen kuuluvat vapaa-aikapalvelut vastaavat yhteistyöstä muiden järjestöjen kanssa. Sivistyslautakunta päättää vuosi-, kohde-, ja liikuntapaikkojen

kunnossapitoavustuksien haettavaksi julistamisesta ja myöntämisestä. Myös vanhusneuvoston toiminta perustuu kunnan ja eri järjestöjen, kuten eläkeläisjärjestöjen yhteistoimintaan.

5. TOIMIALAKOHTAISET TOIMINTATAVAT

5.1 Keskushallinto

Tuusniemen keskushallinto tuottaa hallintopalveluja. Hallintoon kuuluvat kunnanvaltuusto, kunnanhallitus, henkilöstöhallinto (ml. työterveyshuolto, yhteistoimintaelin ja työsuojelutoimikunta sekä palkkatoimikunta) sekä talous- ja tietohallinto. Keskushallinnon tavoitteena on luoda, ohjata ja kehittää kunnan peruspalvelujen ja niihin liittyvien tukipalvelujen tuotantoedellytyksiä sekä edistää hyvän hallinnon toimintakulttuuria. Talous- ja tietohallinto tuottaa asiantuntijapalveluja kunnan eri toimialueille ja luottamushenkilöille, kehittää taloushallinnon prosesseja sekä seuraa talouden kehittymistä.

Keskushallinto tuottaa ateriapalveluja keskuskeittiöltä koululaitokselle, sairaalaan, palvelukeskukseen ja sosiaalitoimen tukipalveluihin sekä ryhmäperhepäivähoitokoteihin ja toimintakeskukselle. Keskushallintoon luetaan edelleen nuorten työllistäminen, palkkatyöllistäminen, joukkoliikenne ja hankintatoimi. Työllistämistoimien kautta pyritään aktivoimaan velvoitetyöllistettyjä ja perehdyttämään nuoria työelämään sekä estämään työllistämistoimien kautta työikäisten syrjäytyminen. Joukkoliikenteen tavoitteena on järjestää kaikille kunnan haja-asutusalueilla asuville kuntalaisille mahdollisimman tasapuoliset kuljetuspalvelut. Hankintatoimen tavoitteena on toteuttaa kunnan hankinnat keskitetysti, kustannustehokkaasti ja taloudellisesti. Keskushallinnon vastuulle kuuluvat myös kunnan neuvontapalvelujen organisointi, jotka uudistetaan vuoden 2016 loppuun mennessä.

5.2 Sosiaalitoimi

5.2.1 Sosiaalitoimisto

Sosiaalitoimisto tuottaa sosiaalitoimen hallintopalvelut (sosiaalijohtaja ja toimistos sihteeri), lastenvalvojan palvelut (sosiaalijohtaja), välitystiliasiakaspalvelun (toimistos sihteeri), lastensuojelu- ja toimeentulotukipalvelut (sosiaalityöntekijä) ja perhetyön palvelut (perhetyöntekijä).

5.2.2 Perheneuvola

Perheneuvolassa työskentelee psykologi, jonka työajasta myydään 60 % terveystoimen puolelle. Perheneuvolan yhteydessä on myös päihdetyöntekijän vastaanotto, jossa työskentelee päihdehuollon sosiaalityöntekijä (0,15 htv). Päihdetyöntekijän palvelut ostetaan Juankosken kaupungilta.

5.2.3 Päivähoito

Päivähoidon palvelut tuotetaan tällä hetkellä kirkonkylällä kahdessa ryhmäperhepäivähoitokodissa, Neuvokkaassa ja Hippukassa. Lisäksi on kotonaan työtä tekeviä perhepäivähoitajia kaikkiaan 7 henkilöä. Tuusjärven kylällä toimii lisäksi ryhmäperhepäivähoitokoti Lystikäs ja Onnekas. Neuvokkaan tiloihin valmistuu uusi päivähoitopaikka kesään 2015 mennessä. Päivähoidon henkilöstö muutetaan uusien rekrytointien myötä vastaamaan päiväkotivaatimuksia. Tämä muutos vie aikaa useita vuosia. Toiminnan sisältöä muutetaan vastaamaan päiväkodin toimintaa syksystä 2015 lähtien. Päivähoitopalvelut siirretään sivistystoimen alaisuuteen vuoden 2016 alusta alkaen.

5.2.4 Palvelukeskus

26-paikkainen palvelukeskus järjestää turvallista ja tehostettua palveluasumista sellaisille henkilöille, jotka eivät hyvänkään tukiverkon avustamina tule toimeen kotonaan. Palvelukeskuksen laajennusosa (Koivukoti), joka sisältää 13 paikkaa ikäihmisille ja 7 paikkaa kehitysvammaisille, valmistui kesäkuussa 2014. Koivukodin yöhoito tapahtuu yhteistyössä tapahtuvan yöhoidon -mallilla. Sopimuksessa ovat mukana vuodeosasto, palvelukeskus, Koivukoti ja Tuusniemen ensihoitoyksikkö.

5.2.5 Kotipalvelu

Kotipalvelun avulla tuetaan vanhusten, vammaisten ja pitkäaikaissairaiden kotona selviytymistä mahdollisimman pitkään sekä järjestetään lapsiperheille tilapäistä apua. Kotikäyntien määrä lisääntyi vuodesta 2012 (43 839 käyntiä) vuoteen 2013 (46 347) selvästi. Asiakkaat tarvitsivat useita käyntejä vuorokauden aikana pärjätäkseen kotona.

5.2.6 Päivä- ja työtoiminta (Toimintakeskus)

Toimintakeskuksessa tuotetaan kuntouttavia avopalveluja, joiden tarkoituksena on luoda kehitysvammaisten ja mielenterveyskuntoutujien elämään sisältöä, hoitajille helpotusta hoitotyöhön ja samalla pienentää laitoshoidon tarvetta. Koivukodissa on 7 paikkaa kehitysvammaisille.

5.2.7 Työelämään aktivointi

Tuusniemen kunta ostaa Tukeva työvalmennussäätiöltä kuntouttavan työtoiminnan ohjaamisen ja pitkäaikaistyöttömien aktivoinnin palveluja. Sopimus on määräaikainen ajalle 1.1.2014 - 31.12.2016. Tukeva työvalmennussäätiön perustehtävänä on tukea työelämästä syrjäytyneiden ja syrjäytymisvaarassa olevien nuorten ja pitkäaikaistyöttömien siirtymistä opiskelemaan tai avoimille työmarkkinoille. Tuusniemellä Tukevan toimintaa konkreettisesti on Elävä Kauppa entisessä Nuorelan talossa ja puutyöpaja kunnan toimintakeskuksessa. Toiminnassa on mukana jatkuvasti 15-20 pitkäaikaistyöttömää.

5.3 Sivistystoimi

5.3.1 Sivistystoimisto

Sivistystoimisto vastaa sivistystoimen hallinnoinnista sekä talouden, toiminnan ja kehittämisen ohjauksesta. Valvontavastuuseen kuuluu myös ulkoistettujen sivistystoimen

palvelujen (mm. kirjasto ja kansalaisopisto) laadun ja kustannusten seuranta. Sivistystoimistosta vastaa sivistystoimeja johtava rehtori sekä hänen apunaan toimistosihiteeri.

5.3.2 Tuusniemen yhtenäiskoulu

Koulussa tarjotaan esi- ja perusopetusta (luokat 0-9), joissa merkittävä tavoite on oppilaan edun huomioiminen. Oppilashuoltopalvelut järjestetään yhdessä sosiaali- ja terveydenhuoltoviranomaisten kanssa. Yhtenäiskouluun kuuluu tarvittava määrä pien- tai joustavan erityisopetuksen ryhmiä sekä tarvittava määrä tukipalvelujen henkilöstöä. Aineenopetus ja peruskoulun opettajien kouluttautuminen varmistetaan, millä tuetaan vuonna 2016 voimaan astuva perusopetuksen opetussuunnitelman toimeenpanoa. Kunta panostaa yhtenäiskoulun vetovoiman takaavan varustuksen, pedagogisten ratkaisujen ja tukipalvelujen resurssointiin. Oppilaiden vapaa-ajan aktiviteettien (ent. kerho- ja harrastustoiminta) järjestetään laajana verkostoyhteistyönä tavoitteellisesti yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

5.3.3 Tuusniemen lukio

Laajasti tieto- ja viestintäteknikkaa oppimisessa käytävä, valtakunnallisesti ja maakunnallisesti verkottunut yleislukio. Oppimisen laadun ja koulun vetovoimaisuuden takaavien pedagogisten ja toiminnallisten ratkaisujen resurssointiin panostetaan. Lukiolla on yhteinen hallinto kirkonkylän perusopetuksen kanssa.

5.3.4 Vapaa-aikapalvelut

Tuottavat terveyttä edistäviä ja edullisia vapaa-ajanpalveluita kaikille ikäryhmille. Kunnan omana työnä hallinnoidaan nuoriso-, liikunta- ja kulttuuripalveluita. Ostopalveluja käytetään täydentämään palveluiden tuottamista. Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden tarjoamisella sekä liikuntapaikkojen hyvällä hoidolla pyritään aikaansaamaan vetovoimaa myös uusien asukkaiden näkökulmasta. Elinkeinopalvelujen muutokseen liittyen vapaa-aikapalvelut ovat vastanneet vuoden 2014 alusta alkaen myös kyläasioista (yhdyshenkilö), sataman caravanalueen ja vierasvenesataman kesäajan käytännön organisoinnista ja reitistöasioista.

5.4 Tekninen toimi

5.4.1 Tekninen toimisto

Hallinto-organisaatioon kuuluu kaksi teknistä henkilöä (tekninen johtaja ja rakennustarkastaja) sekä kaksi toimistosihiteeriä. Osaamista ylläpidetään säännöllisellä kouluttautumisella. Teknisen toimen ostopalvelut kilpailutetaan tarvittavin väliajoin. 1.1.2017 teknisen toimen hallinto-organisaatiota uudistetaan siten, että siihen kuuluu tekninen johtaja sekä 1-2 toimistosihiteeriä riippuen muista tehtäväjärjestelyistä.

Rakennustarkastajan tehtävät sisällytetään teknisen johtajan tehtäviin tai tuotetaan ylikunnallisena yhteistyönä.

5.4.2 Yhdyskuntatekniset palvelut

Tulosalueeseen kuuluvat maankäyttö- ja kaavoitus, liikenneväylät ja yleiset alueet, jätehuolto, kuljetus- ja työvälineet sekä pelastuslaitos ja väestönsuojelu. Maankäyttö- ja kaavoitus on hoidettu aina ostopalveluna. Liikenneväylät ja yleiset alueet on hoidettu kunnossapidon osalta pääosin omana työnä. Auruksista kevyenliikenteen väylät ja pääosin piha-alueet on ulkoistettu ja viikonloppuauraukset on ulkoistettu kokonaan. Jatkossa kevyenliikenteen väylät otetaan kunnan auraukskaluston aurausohjelmaan arkena, jotta auraukset voidaan "rytmittää" paremmin. Rakentamis- ja peruskorjaushankkeet kilpailutetaan ja teetetään urakalla.

5.4.3 Kiinteistötoimi

Kiinteistötoimen tulosalueeseen kuuluvat kiinteistöosakeyhtiöt, asunnot ja huoneistot, rakennukset ja rakenteet, kiinteistönhuoltopalvelut sekä maa- ja metsätilat. Kiinteistöjen osalta jatketaan nykyisestä käytäntöä, eli kustannukset siirretään käyttäjille todellisten kulujen mukaan. Tuottamattomasta kiinteistökannasta tulee luopua. Teollisuustilojen vuokrataso on tällä hetkellä alimitoitettu. Kiinteistöhuollon palveluja jatketaan pääosin nykykäytännön mukaisesti, mutta kiinteistönhoidon mitoitus päivitetään elokuun loppuun mennessä 2015. Metsiä hoidetaan ja hakataan Tuusniemen kunnan metsätaloussuunnitelman mukaisesti etupainotteisesti, jolloin nettotuotto seuraavan 10 vuoden aikana on noin 1,3 miljoonaa euroa. Uudisrakennus- ja peruskorjaushankkeet kilpailutetaan.

5.4.4 Rakennusvalvonta

Rakennusvalvonta käsittää rakennusvalvonnan ja korjausneuvonnan. Kuntaliiton suosituksen mukaan rakennusvalvonnan tulojen tulisi vastata menoista 100 %:sti. Rakennuslupataksoja tarkistetaan vastaamaan kustannuksia ja erityistavoitteena on keskeneräisten rakennushankkeiden määrän huomattava vähentäminen ja sitä kautta kiinteistöverotulojen kasvattaminen.

5.4.5 Ympäristöpalvelut

Tavoitteena ylläpitää, edistää ja parantaa terveellisen, turvallisen ja viihtyisän luonnon ja elinympäristön säilyttämistä ja kehittämistä taajamassa ja haja-asutusalueella. Ympäristölupataksat pidetään ympäristökuntien tasolla.

5.4.6 Yksityistiet

Yksityistieasioita hoitaa lautakunnan valitsema 3-jäseninen tietoimitusjaosto, jonka sihteerinä toimii tekninen johtaja. Toimitusjaoston tehtävänä on suorittaa yksityisistä teistä annetun lain mukaiset tielautakunnan toimitukset (tiekuntien perustaminen, riita-asiat jne.). Yksityistieavustukset vuosittain talousarvion mukaisesti.

5.4.7 Vesihuoltolaitos

Vesilaitos vastaa riittävän ja hyvälaatuisen talousveden toimittamisesta toiminta-alueensa asiakkaille sekä vastaanottaa heidän jätevetensä ja käsittelee ne Pahkasalon jätevedenpuhdistamolla Itä-Suomen aluehallintoviraston ympäristöluvan tarkistamispäätöksen (4.7.2014) mukaisesti. Evira on myöntänyt Tuusniemen kunnalle laitoshyväksynnän lannoitevalmistelain 539/2006 14 §:n mukaiselle orgaanisen maanparannusaineen valmistukselle (jätevesilietteen kompostointi jätevedenpuhdistamon kompostikentällä). Tällä hetkellä pääosa vedestä otetaan Hyvärilän vedenottamolta ja loppuosa ostetaan Koillis-Savon Vesi Oy:ltä. On varauduttu tilanteeseen, että vettä joudutaan rauta ja mangaani -ongelman johdosta enenevässä määrin ostamaan Koillis-Savon Vesi Oy:ltä. Kunnan omistaman vesijohtoverkoston pituus on 82 kilometriä ja viemäriverkoston 39 kilometriä. Vesihuoltolaitoksen osalta on pyritty kustannusvastaavuuteen nostamalla taksoja. Vuosina 2011 – 2013 taksoja on nostettu 10 % vuosittain. Vuodelle 2014 on nostettu ainoastaan perusmaksuja (37 %) ja vuodelle 2015 taksoja on nostettu 5 %. Jatkossa taksojen nostotahtia on hidastettava. Vesitorni on tullut elinkaarensa päähän – saneerataan lähivuosina.

5.4.8 Kaavoitustilanne

Paakkilan osayleiskaavan odotetaan lainvoimaistuvan vuoden 2015 aikana, jolloin koko kunnan alue on yleiskaavoitettu kokonaisuudessaan. Maankäyttöä ohjaa vuonna 2012 valmistunut ”Tuusniemen kehityskuva”, jonka laatijana toimi Pöyry Finland Oy sekä Kuopion toiminnallisen seudun rakennemalli LOIKKA 2030. Lähivuosina aloitetaan osayleiskaavojen päivitys- ensimmäisenä Juojärven osayleiskaavan päivitys. Kirkonkylän alueen asemakaavan päivitystä jatketaan vaiheittain, kiireellisimpänä Koulukeskuksen ympäristö. Kaavoitustilanne päivitetään vuosittain laadittavassa kaavoituskatsauksessa.

6. POIKKIHALLINNOLLISET TOIMINTAMALLIT

6.1 Elinkeinojen kehittäminen

Kehittyvä elinkeinoelämä on alueellisen elinvoimaisuuden perusta. Alueellisen elinkeinoelämän vaikuttavuus yritys- ja asukassijoittumiseen on keskeinen erityisesti työ- ja palvelutarjonnan osalta. Kunta mahdollistaa ja tukee alueen yritys ympäristön ja toimijoiden kehittymistä sekä etsii aktiivisesti uusia toimijoita ja sidosryhmiä. Alueellisen elinkeinokehittämisen keskeiset tavoitteet ovat monipuolisen elinkeinorakenteen ja toimivien markkinoiden kehittäminen, yritystoimintaympäristöä parantavien kärkihankkeiden

toteuttaminen, alueen kilpailukykytekijöiden tunnistaminen sekä tehokas hyödyntäminen, kuntatason yritysystävällisyys ja vetovoimainen julkisuuskuva sekä viihtyisä ja vetovoimainen kuntakeskus.

Elinkeinokehittämisen strategiset painopisteet 2015-2018 ovat toimintaympäristöä kehittävien kärkihankkeiden toteuttaminen sekä yritysکوhtainen neuvonta. Kärkihankkeisiin kuuluvat kuntakeskustan kaupanalan keskittymä, satama-alueen kehitys sekä yritys- ja teollisuusalueen kehitys. Hankkeiden avulla pyritään varmistamaan yritysympäristön positiivinen kokonaiskehitys sekä uusien yritysten ja elinkeinotoimialojen sijoittuminen Tuusniemen alueelle. Yrityskohtaisen neuvonnan avulla pyritään turvaamaan olemassa olevan yritysperustan jatkuvuus ja mahdollistamaan yritysکوhtaiset positiiviset kehityspolut.

Elinkeinojen kehittämissyhtiö Tuusniemen Teollisuus Oy järjestää ja tuottaa Tuusniemen kunnan elinkeinojen neuvonta-, asiantuntija- ja kehittämispalvelut, vuokraa yhtiön hallinnassa olevia toimitiloja edelleen yritysten käyttöön, toteuttaa yritys- ja asukassijoittumisen sekä kunnan yleistä aluemarkkinointia, hallinnoi ja osallistuu alueen kehittämishankkeisiin sekä edistää Tuusniemen kunnan asettamia elinkeino- ja työllisyyspoliittisten tavoitteiden toteutumista. Tuusniemen Teollisuus Oy toimii Tuusniemen kunnan kanssa sovitun ostopalvelusopimuksen, vuosittaisen toimintasuunnitelman ja talousarvion mukaisesti.

6.2 Tontti- ja asuntopolitiikka

Kunnan tontti- ja asuntopolitiikka perustuu riittävän monipuoliseen tontti- ja asuntotarjontaan sekä peruspalvelujen ylläpitämiseen ja asumisviihtyvyyden lisäämiseen. Tuusniemeä markkinoidaan jatkossakin sijaintiinsa perustuen kilpailukykyisenä asuinkuntana ja tästä markkinoinnista vastaa Tuusniemen Teollisuus Oy. Myös muilla elinkeinopoliittisilla toimenpiteillä on tärkeä rooli mm. työpaikkojen ja työntekijöiden saatavuuden näkökulmista.

Strategiatyön aikana on todettu, että nykyinen tonttitarjonta niin vapaa-ajan kuin ympärivuotisen asumisen näkökulmasta on riittävä. Myös teollisuustonttien näkökulmasta keskitytään nykyisen teollisuusalueen ja Kankaalan alueen käytön aktivointiin. Kunta ei näin ollen käynnistä tällä strategiakaudella uusia asuntokaavoitushankkeita, ellei yksityisten maanomistajien tarve ja kiinnostus sitä edellytä.

Kehittämisen tarvetta nähdään vuokra-asuntotarjonnassa ja niiden laadussa. Kunta pyrkii aktiivisesti myymään vanhempaa asuntokantaa ja samalla selvittää mahdollisuuksia ostaa uusia asuntoja tai uudistaa kunnan omistamista kohteista esim. Harjutien kerrostalo tai opettajien rivitalo. Yksityisille rakennusyhtiöille tarjotaan mahdollisuutta esim. Honkaniemen rivitalorakentamiseen.

Uusina kokeiluina voidaan kehittämissyhtiön toimesta kokeilla myös myynnissä olevien omakotitalotonttien vuokraamista lunastusoikeudella sekä tonttien tilapäisiä hinnanalennus -kampanjoita. Asunto- ja kiinteistöyhtiöiden fuusion toteuttaminen selvitetään organisaatiouudistuksen mukaisesti vuoden 2015 aikana.

6.3 Hyvinvoinnin edistäminen

Toimenpiteitä terveyden edistämiseksi koordinoidaan Hyvinvoinnin edistäminen -työryhmässä, johon nimetään edustajat kunnanhallituksesta, sosiaalipalveluista, perusterveydenhuollosta, vapaa-aikapalveluista, sivistyspalveluista, teknisistä palveluista ja kolmannelta sektorilta. Lisäksi ryhmään kuuluu kunnanjohtaja. Kunnanhallituksen alaisuudessa toimivalla työryhmällä on oikeus kutsua kokouksiinsa tarvittavilta osin myös muita asiantuntijoita. Työryhmä vastaa hyvinvointikertomuksen laatimisesta tai päivittämisestä sekä vuosittaisen poikkihallinnollisen hyvinvoinnin edistämisen toimenpidesuunnitelman laatimisesta.

Tuusniemen kunnassa hyvinvoinnin edistäminen on sitä, että kuntapalvelut tukevat kuntalaisten kokonaisvaltaista hyvinvointia. Tähän tavoitteeseen päästään tarjoamalla toimiva ja turvallinen asuin- ja elinympäristö sekä ohjausta ja virkistystä. Hyvinvoinnin edistäminen on omalta osaltaan jokaisen kunnan työntekijän vastuulla. Työhyvinvoinnilla edistetään työikäisten terveyttä ja turvallisuutta. Päihteettömyyttä edistetään savuttomilla työyhteisöillä, korvaushoidosta tiedottamisella ja asian puheeksi ottamisella mm. kotikäynneillä. Myös koti- ja vapaa-ajan tapaturmien ehkäisytyöllä sekä talviliukkauden torjunnalla ja valaistuksella voidaan vähentää sosiaali- ja terveydenhuollon sekä kuntoutuksen kustannuksia. Sähköiseen asiointiin valmistautumista on tuettava ja hyvinvoinnin edistämiseen liittyvää tiedottamista sekä neuvontapalveluja lisättävä.

Kokonaisvaltainen hyvinvointi koostuu terveyteen vaikuttavista tekijöistä kuten ilman puhtaudesta ja veden laadusta sekä yhdyskuntarakenteen tasapainoisuudesta, turvallisuudesta, viihtyvyydestä ja sosiaalisista kontakteista. Huomiota tulee kiinnittää myös esteettömyyteen, joka tukee itsenäistä elämää ja osallisuutta yhteiskunnassa. Perusterveydenhuollon osalta keskitytään ennalta ehkäisevää toimintaa ja tarjotaan matalan kynnyksen elämäntapaohjeita ravitsemukseen, painonhallintaan ja liikuntaan.

Teknisen toimen vastuulla olevat siisti ja hoidettu ympäristö sekä liikuntapaikat motivoivat liikkumaan. Mahdollisiin sisäilmaongelmiin ja rakenteellisiin kunnostustarpeisiin puututaan välittömästi. Sosiaalitoimen osalta tärkeää on omaishoidon ja kotipalvelujen tukeminen sekä mielenterveyden kehittäminen. Sivistystoimessa keskitytään liikuntaan aktivoimiseen niin kouluaikoina kuin vapaa-aikanakin. Korostetaan vanhempien ja nuorten kanssa toimivien aikuisten vastuuta nuorten päihteettömyyden ja liikuntamahdollisuuksien tukemisessa. Vapaa-aikapalvelut jatkaa kampanjointia heijastimien ja turvalaitteiden käytön sekä aktiivisen liikennevalistuksen osalta. Kansalaisopistotoiminnan liikunnallista kurssitarjontaa monipuolistetaan ja kolmannen sektorin toimijoita aktivoidaan tekemään laajempaa

yhteistyötä kuntalaisten osallisuuden kehittämisessä. Myös lähiruuuan suosimista edistetään kaikissa toiminnoissa.

6.4 ICT-toimintaympäristö

ICT muodostuu sanoista "information and communications technology", joka tarkoittaa suomeksi tieto- ja viestintäteknologiaa. Toimintaympäristön muutoksien ja operatiivisen toiminnan ICT-riippuvuuden lisääntymisen johdosta kuntaan on perustettu poikkihallinnollinen ICT-työryhmä. Tarkoituksenmukaista on yksinkertaistaa toimintaympäristön kokonaisarkkitehtuuria sekä varmistaa palveluiden saatavuus ja luotettavuus kaikissa tilanteissa. ICT-toimintaympäristön kehittämisessä on pääosin hyödynnetty kuntien omistaman Istekki Oy:n tarjoamia asiantuntijapalveluja. ICT-palvelujen kokonaisulkoistuksen loppuun saattaminen toteutetaan osana organisaatiouudistusta vuosina 2015-2016 ja siinä huomioidaan mm. sote-uudistuksen vaikutukset.

7. KUNTATALOUDEN TERVEHDYTTÄMINEN

Tavoitteena tulee olla terve kuntatalous, joka vaatii jatkossakin toiminnallisia ja taloudellisia muutoksia. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää toimintakulujen leikkauksia ja toimintatulojen kasvattamista. Vuosien 2015-2018 käyttötalousmenoissa tulee tavoitella toimialakohtaisten kokonaiskustannuksien jäädyttämistä vuoden 2015 tasolle. Toimialoilla on jatkossa yhä suurempi vastuu toimialakohtaisen talousarvion pitävyydestä ja mahdolliset muutokset tulee ensisijaisesti kattaa toimialan sisältä ja vasta toissijaisesti hakea muutosta kunnanvaltuustolta.

Verotulojen kasvaminen edellyttää myönteistä työllisyyskehitystä sekä väestömäärän muuttovoittoa ja väestörakenteen uudistumista. Valtionosuudet tulevat todennäköisesti jatkossa vähenemään, johon tulee varautua mm. käyttötalousmenojen hallitsemisella. Käynnissä olevat investoinnit aiheuttavat myös lainakannan kasvamisen, joka pyritään kääntämään laskuun vuosina 2017-2018, mikäli käyttötalousmenot pystytään pitämään hallinnassa. Kasvaneiden investointimäärien seurauksena myös poistotarpeet tulevat kasvamaan.

Kunnan tuloveroprosentti vuonna 2015 on 22,00%. Vuosien 2016-2018 aikana tuloveroprosentin vuosittainen nostaminen pyritään jäädyttämään mikäli käyttötalousmenot saadaan hallintaan ja tulot kattamaan menot. Myös kiinteistöveroprosenttien jatkuvaa nostamista tulee jatkossa välttää. Taksojen ja maksujen korottamista tulee jatkaa vuosina 2015-2018 niin, että taksat ja maksut kattavat pääosin niiden kohteena olevista toimenpiteistä aiheutuvat kustannukset tai kustannuksille yleisesti hyväksytyt omavastuuosuudet. Taksoissa on luonnollista pyrkiä noudattamaan ympäristökuntien vastaavia tasoja.

Henkilöstön tarkoituksenmukaista määrää ja sijoittumista eri tehtäviin tulee jatkossa tarkastella aiempaan kattavammin. Eläkkeelle jäävien tilalle ei automaattisesti oteta uusia työntekijöitä vaan pyritään vähentämään henkilöstöä, tiivistämään työtahtia ja keskittymään olennaisimpaan tekemiseen, jopa sen kustannuksella, että palvelujen taso hieman laskee. Uusia toimintatapoja, palvelujen sähköistämistä ja automatisointia tulee edistää kaikilla toimialoilla. Henkilöstön joustavaa liikkuvuutta ja sisäisiä siirtoja pyritään lisäämään.

Eläkemenoperusteiset maksuosuudet tulevat edelleen kasvamaan sitä mukaan kun ikääntyvää henkilöstä siirtyy eläkkeelle.

8. STRATEGIAKAUDEN INVESTOINNIT

Kunta on investoinut voimakkaasti koko 2000-luvun. Seitsemän viime vuoden (2007-2013) nettoinvestoinnit ovat olleet keskimäärin 1,77 milj. euroa/vuosi. Talousarviolainaa investointien rahoittamiseen otettiin vuonna 2010 1,0 milj. euroa, vuonna 2011 1,0 milj. euroa, vuonna 2012 1,0 milj. euroa, vuonna 2013 3,0 milj. euroa ja vuonna 2014 1,5 milj. euroa. Investointikustannuksiin on varauduttu 2015 vuodelle 2,195 miljoonan euron, 2016 vuodelle 0,755 milj. euron ja 2017 vuodelle 0,875 milj. euron edestä. Vuoden 2015 merkittävimmät investoinnit ovat: päiväkodin laajennus-/muutostyön loppuun saattaminen, yhtenäiskoulun saneerauksen loppuun saattaminen ja paloaseman saneerauksen aloittaminen syksyllä 2015 (valmis v. 2016).

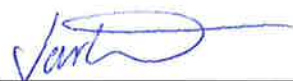
Investoinneissa keskitytään vuoden 2015 jälkeen ylläpitoinvestointeihin. Kunta voi myydä maa- ja metsäomaisuuttaan sekä osakkeita ja osuuksia valtuustokauden aikana ensisijaisesti kattakseen tarvittavien uusinvestointien kustannuksia. Valtuusto on joulukuussa 2014 käsitellyt investointien rahoittamisohjelman sisältämiä omaisuuseriä.

9. TOTEUTUMISEN ARVIOINTI JA SEURANTA

Kuntastrategia tarkistetaan vähintään kerran valtuuston toimikaudessa. Kuntastrategia otetaan huomioon kunnan talousarvion ja -suunnitelman laatimisessa. Kuntastrategian toteutumista seurataan kunnanhallituksessa vuosittain ja arvioidaan kunnanvaltuustossa valtuustokauden päättyessä.

10. ALLEKIRJOITUKSET

TUUSNIEMELLÄ __. __. 2015

TONI AUVINEN
KunnanjohtajaJARI TUONONEN
HallintojohtajaASTA TIRKKONEN-HERSIO
Valtuuston puheenjohtajaHANNU SMOLANDER
Valtuuston 1. varapuheenjohtajaKARI PITKÄNEN
Valtuuston 2. varapuheenjohtaja**VALTUUSTORYHMIEN PUHEENJOHTAJAT**